
AKCIONI PLAN ZA MLADE

OPŠTINA KOLAŠIN

2024

SADRŽAJ

UVOD	3
Omladinska politika na lokalnom i nacionalnom nivou	4
Oblasti Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu	6
1. Razvoj održivog sistema usluga za podršku mladima u procesu njihove tranzicije u odraslo doba; .	6
2. Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika;.....	6
3. Unapređenje položaja mladih, kroz međuresorni pristup;	8
3.1. Inkluzivno obrazovanje/ Usmeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama.....	8
4. Unapređenje normativno-institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike;.....	9
AKCIONI PLAN ZA MLADE 2024	10

UVOD

Lokalni akcioni plan za mlade predstavlja razvojni dokument kojim se mapiraju, planiraju i sprovode aktivnosti u cilju poboljšanja položaja mladih u opštini Kolašin. Plan je baziran na stvarnim potrebama i trenutnoj situaciji. Sve relevantne institucije/organizacije i ustanove koje egzistiraju na našoj teritoriji itekako utiču na položaj mladih, pa su shodno tome uzeli i učešće u kreiranju lokalnog plana. Lokalni akcioni plan pokriva oblasti koje su novom Nacionalnom strategijom za mlade (2023-2027) prepoznate kao ključne za poboljšanje ukupnog položaja mladih u Crnoj Gori.

Omladinska politika je zbog svoje prirode posla izuzetno specifična. Omladinska politika koja može da se sagledava kako horizontalno tako i vertikalno, specifična je i zbog svoje različitosti, a i ta različitost se konstantno mijenja usljed promjena faktora koji utiču na stavove mladih. Mladi su i sadašnjost i budućnost, ali za iste budućnost je neizvjesna ukoliko u sadašnjosti ne planiramo promptno i u skladu sa stvarnim potrebama i sprovedenim analizama. "Tranzicija u odraslo doba" je stadijum koji sam po sebi nosi mnogo izazova. Jedna od važnijih misija svih lokalnih uprava je omladinska politika, jer ćemo bavljenjem istom zaustaviti migraciju kojoj svjedočimo. U vezi sa tim se postavlja pitanje za koga donosimo suštinske opštinske Odluke. Važno je razumjeti da postoji jaka uzročno posljedična veza između generacijskih aktivnosti i stilova života. Da bi zaustavili migraciju i odoljeli svim izazovima sa kojima se naša uprava susreće moramo planirati i biti par koraka ispred. Zadatak nije lak, a nije ni težak ukoliko želimo da radimo i istrajavamo u tome.

Pravni osnov za donošenje Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu (u daljem tekstu LAPM) nalazi se u članu 14 Zakona o mladima ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 027/19 od 17.05.2019) kojim je propisano da je Opština dužna da donese lokalni akcioni plan za mlade za period važenja akcionog plana koji donosi Ministarstvo sporta i mladih.

Prethodni Lokalni plan akcije za mlade Opštine Kolašin je izradio Sekretarijat za društvene djelatnosti, opštu upravu i kadrovska pitanja u saradnji sa predstavnicima drugih ustanova i institucija u gradu, a važio je za period 2020-2021. godina.

Da se malo prisjetimo važnih koraka u kreiranju omladinske politike na nacionalnom nivou. Prvi Zakon o mladima je usvojen 28. juna 2016. godine, a zatim novi Zakon o mladima 17.05.2019. godine. Početkom 2017. godine stupila je na snagu Nacionalna strategija za mlade za period 2017-2021. godine, koja predstavlja pokušaj koordinisanog odgovora na aktuelne potrebe mladih u Crnoj Gori. Prema važećem Zakonu mladi su lica od navršениh 15 do navršениh 30 godina života.

Lokalni akcioni plan koji se nalazi pred Vama rađen je od strane Sekretarijata za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja, a uz saradnju sa drugim ustanovama/institucijama i organizacijama. Takođe su nam u izradi istog značajno pomogli rezultati istraživanja UNDP-a („Istraživanje i procjena lokalnih politika“) koje se odnose na mlade i potrebe mladih u 15 lokalnih samouprava.

Zadovoljstvo nam je što su značajan dio ovog strateškog dokumenta prepoznale lokalne institucije čiji predstavnici sačinjavaju Radnu grupu. Nedostatak naše zajednice je i nepostojanje NVO koja se bavi

konkretno pitanjima mladih, ali smo u samom LAP-u za narednu godinu posebno istakli jednu od mjera koja za cilj ima promovisanje formiranja jedne takve organizacije, a u konačnom i njeno otvaranje.

Omladinska politika na lokalnom i nacionalnom nivou

Izazovi i problemi sa kojima se susreću mladi u našem gradu su višestruki. Od onih vidljivih pa sve do onih čovjeku nevidljivih koji negdje i utiču na usmjeravanje mladih i na njihovu tranziciju. Tako smo planirali da za narednu 2024. godinu donesemo Lokalni akcioni plan koji će biti u skladu sa Nacionalnom strategijom, odnosno njenim ključnim ishodima. Takođe saradnjom svih ustanova uključenih u proces izrade ovog plana, činimo jačom međuinstitucionalnu saradnju koja čini da se omladinska politika sagledava kroz holistički i inkluzivan pristup.

Vođeni sloganom “Ništa o nama bez nas” neposredno pred kreiranje plana smo razgovarali sa predstavnicima mladih kroz fokus grupu, saslušali njihove zahtjeve, zajednički isplanirali određene aktivnosti i pozvali ih da uzmu aktivno učešće kako u kranju, tako i u sprovođenju LAP-a.

Nacionalnom Strategijom za mlade 2023-2027. definisana su četiri operativna cilja i to:

1. Razvoj održivog sistema usluga za podršku mladima u procesu njihove tranzicije u odraslo doba;
2. Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika;
3. Unapređenje položaja mladih, kroz međuresorni pristup;
4. Unapređenje normativno-institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike;

Lokalni akcioni plan za mlade je u skladu sa nekoliko važnih evropskih i svjetskih dokumenata, koji određuju strateške pravce razvoja mladih: Zakon o mladima, Nacionalna strategija za mlade 2017-2021, „Bijela knjiga“ (Evropski parlament), „Evropska povelja o učešću mladih na lokalnom i regionalnom nivou“ (Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Evrope), „Nacionalna politika za mlade“ i „Jedanaest indikatora za razvoj nacionalne strategije i politike za omladinu“. Ovi indikatori predstavljaju preporučene elemente svake nacionalne strategije za omladinu (ali se mogu primijeniti i na regionalnom i lokalnom nivou) i Evropski omladinski forum (European Youth Forum) ih je prihvatio i dalje razradio.

Izrada ovog dokumenta bazirala se na analizi i evaluaciji prethodnog LAP za mlade opštine Kolašin, na istraživanju sprovedenom od strane UNDP-a, na osnovu prioritetnih ciljeva Nacionalne strategije, kao i na osnovu neposrednih razgovora sa mladima.

Radna grupa je sačinila ovaj dokument koji sadrži analizu trenutne situacije u okviru svake od četiri oblasti koje su tretirane i Nacionalnom strategijom, kao i skup mjera i aktivnosti za rješavanje problema mladih u ovim oblastima društvenog života.

Opština Kolašin – demografski podaci

U opštini Kolašin koja se nalazi u sjevernom regionu, broj mladih između 15 i 29 godina iznosi 1 746, što iznosi 20.8% cjelokupne populacije opštine, koja je prema procjeni broja stanovnika MONSTAT-a u 2021. godini iznosila 6 943. Od ukupnog broja mladih, 55.40% su muškarci, a 44.60% žena. Kada su u pitanju mlade osobe sa smetnjama u razvoju, njih 30 živi u Kolašinu. Prema indexu razvijenosti jedinica lokalne samouprave Kolašin se nalazi na 14. mjestu.¹

Opština Kolašin pripada sjevernom i središnjem području Crne Gore. Nalazi se na 954 m nadmorske visine. Po veličini teritorije, opština Kolašin zauzima šesto mjesto u Crnoj Gori sa površinom od 894 m². U opštini se nalazi 77 naselja.

Prema popisu iz 2011. godine u Kolašinu živi oko 8380 ljudi, što je 1,35 % ukupne populacije u Crnoj Gori, od čega 2725 (32.52%) u gradskom jezgru, a 5655 (67.48%) u ruralnom području Kolašina.

Od ukupnog broja stanovnika u opštini, 4229 su muškarci (50,47 %) i 4151 su žene (49,53%).

Prosječna starost stanovništva u Crnoj Gori je 37 godina, a u opštini Kolašin 40.1 godina, dok je broj mladih ljudi uzrasta 15-29 godina 1746 (oko 20,8% ukupnog stanovništva opštine).

Iseljavanje i nepovoljan prirodni priraštaj su doprinijeli daljem smanjenju stanovništva tako da prema poslednjim procjenama Uprave za statistiku (MONSTAT) na dan 1. januar 2019. godine u Kolašinu živi 7 400 stanovnika, što predstavlja pad broja stanovnika u odnosu na 2011. godinu od 11,7%.

Migracija, kako doseljavanje tako i odseljavanje, oduvijek karakteristična za Kolašin i okolinu, traje i danas a prvenstveno se ispoljava kao pomjerenje ljudi ka većim gradskim centrima.

Podaci iz popisa 2011. godine govore i o Kolašinu kao multikulturalnoj i multietničkoj sredini.

Kretanje broja stanovnika u periodu od 2011-2019. godine²

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Broj stanovnika	8.381	8.226	8.060	7.954	7.830	7.704	7.553	7.400

¹ Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave (Sl. List CG br. 77/2019, od 31.12.2019.), Ministarstvo ekonomije

² Uprava za statistiku - MONSTAT

Oblasti Lokalnog akcionog plana za mlade za 2024. godinu

1. Razvoj održivog sistema usluga za podršku mladima u procesu njihove tranzicije u odraslo doba;

S globalnom finansijskom krizom, mladi su došli u centar politika zbog izražene stope nezaposlenosti koja je značajno veća od stope nezaposlenosti ukupne populacije. U takvim uslovima, promovisanje preduzetništva postalo je jedna od ključnih politika sa ciljem da se smanji nezaposlenost i kreiraju nova radna mjesta. Međutim, samo preduzetništvo ne rješava problem nezaposlenosti mladih u potpunosti. I pored izraženih pozitivnih aspiracija i popularnosti koju poziv preduzetnika uživa u društvu, broj mladih koji se opredjeljuju za samozapošljavanje je mali.

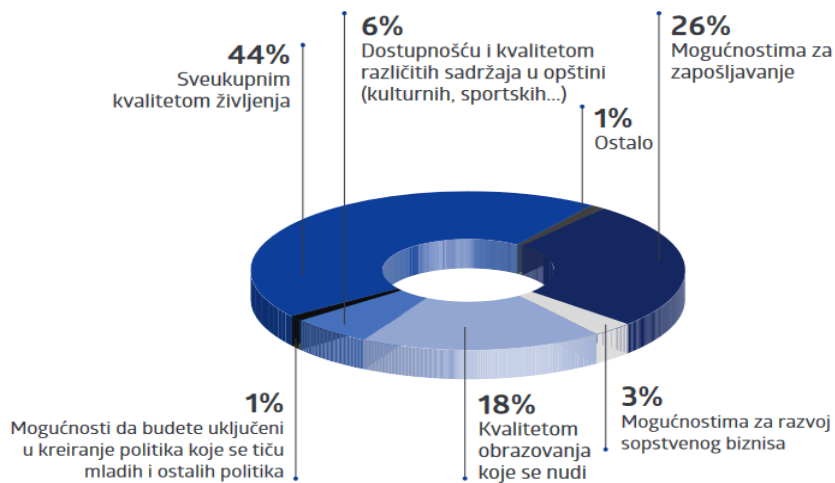
Uzrok tome su vjerovatno razna ograničenja s kojima se mladi suočavaju prilikom otpočinjanja sopstvenog biznisa i razmatranja preduzetničkog poziva kao moguće karijere. Statistika govori da su mladi u Crnoj Gori veoma obrazovani. Ipak, stopa nezaposlenosti mladih sa završenim fakultetom izuzetno je visoka pa je svaki treći visokoškolac bez zaposlenja.

Crnoj Gori su neophodne politike koje mogu dovesti do ubrzanja procesa ekonomskog razvoja, stvaranje novih radnih mjesta, povećanje dohotka, uvođenje inovacija i stvaranje privrede zasnovane na znanju. Važan segment u procesu aktivizma je i informisanje mladih o mogućnostima i prijemčivosti načina kojim ih obavještavamo.

Opština Kolašin će kroz različite projekte i programe podrške za samozapošljavanje mladih, kao i formiranje Kluba mladih preduzetnika dodatno ojačati tranziciju u odraslo doba i afirmisati preduzetništvo, a kako je prepoznat značaj razvoja programa obrazovanja i obuka usmjerenih na razvoj ključnih vještina potrebnih za uspješan prijelaz u odraslu dob, tako je fokus ovog LAP-a upravo na aktivnostima organizacije različitih vrsta edukacija za mlade.

2. Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kreiranje i sprovođenje javnih politika;

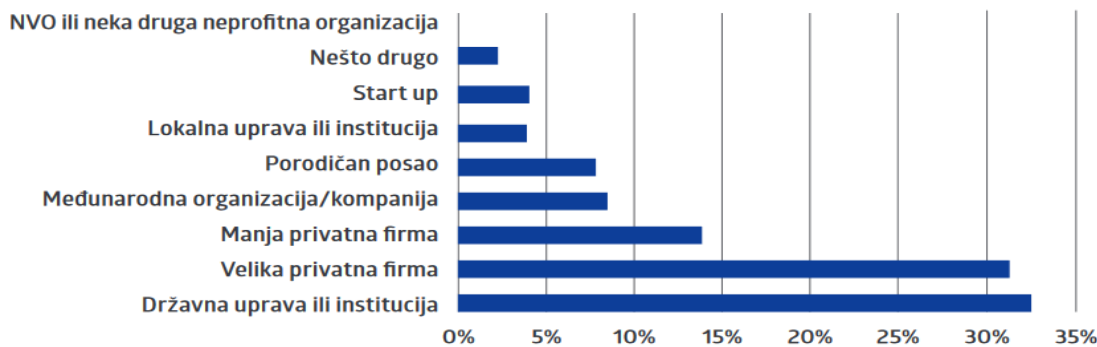
Prema nalazima kvantitativnog istraživanja, a kao što smo u prethodnom odeljku naveli, mladi nijesu informisani o prilikama koje im se nude. Nailazili su na manjak kooperativnosti kada bi uputili zahtjev kao što je uspostavljanje servisa Omladinskog kluba. Prema njihovom izvještaju ne primjećuje se aktivnost lokalne samouprave na digitalnim kanalima komunikacije, a u dijelu informisanja mladih. Mladi ne znaju za organizovanje prilika neformalnih i dodatnih obrazovanja u njihovoj opštini.

Grafik 4: Razlozi nezadovoljstva životom

(Grafikon 4. Iz istraživanja UNDP-a)

Pored razloga za nezadovoljstvo (navedeno u grafikonu iznad) mladi takođe u visokom procentu žele da napuste opštinu (53.3%). Kada su u pitanju karijerne preferencije, značajan broj mladih traži zaposlenje u državnoj instituciji ili upravi. U vezi sa polnom strukturom znatno veći broj muških ispitanika, njih 57.4% ima preferenciju ka zaposlenju u drugoj opštini, dok je kod žena gotovo jednak broj onih koje bi zaposlenje potražile u svom gradu kao i u drugoj opštini.

Grafik 5: Preferencije pri zaposlenju

(Grafikon 5. Iz istraživanja UNDP-a)

Kao glavnu barijeru u zapošljavanju mladi detektuju posjedovanje “odgovarajuće“ partijske knjižice i opšti nedostatak poslova. Po pitanju pokretanja sopstvenog biznisa stavovi su podijeljeni, pa od ukupnog broja anketiranih imamo oko 50 % njih koji su zainteresovani i oko 50% onih koji nijesu za pokretanje sopstvenog biznisa. Kada govorimo o zdravim stilovima života kod mladih u opštini Kolašin postoji problem pretjerane konzumacije alkohola. Da bi mladi bili podstaknuti na aktivno uključivanje u planiranje i sprovođenju javnih politika između ostalog je važno razvijati svijest kroz smanjenje predrasuda i povećanje tolerancije. Samo tako pripremljeni iniciraćemo i mobilisati mlade kroz sve aktivnosti koje se organizuju.

3. Unapređenje položaja mladih, kroz međuresorni pristup;

Složili smo se da mladi imaju izazove sa kojima se suočavaju. Svjesni da unutar ove kategorije postoje klasteri koji imaju još specifičniju vrstu potrebe, plan je da shodno i tim specifičnostima planiramo i neke aktivnosti. Npr. na razučenoj teritoriji opštine Kolašin postoji značajan broj mladih koji usljed teže materijalne situacije ili usljed neke druge otežavajuće okolnosti imaju dodatan teret da makar i optimalno funkcionišu. Zato je plan da mlade iz materijalno ugroženih porodica animiramo i stimulišemo, kako kroz aktivnosti koje u okviru omladinske politike budemo realizovali, tako i u planiranju projekata koji su održivi, a gdje oni mogu pokazati svoj puni kapacitet. Kao bitan resurs u samom unapređenju položaja mladih, a u nedostatku omladinskog kluba oslonićemo se na saradnju sa učeničkim parlamentom. Predavanja na različite teme unapređivat će položaj mladih i ohrabrivati njihovo aktivno učešće. Volonterizam kroz altruističke crte dužni smo nadograđivati i nagrađivati. Aktivizam mladih volontera do sada je Opštini Kolašin značajno pomogao u sprovođenju mnogih manifestacija. Istakli bi važan doprinos mladih volontera našeg grada u održavanju MOSI igara kojih smo bili domaćini u julu ove godine.

Posebnu pažnju, kada govorimo o mladima treba posvetiti inkluzivnom obrazovanju.

3.1. Inkluzivno obrazovanje/ Usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama

Djeca sa posebnim obrazovnim potrebama u smislu Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama su:

- **djeca sa smetnjama u razvoju** - djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom smetnjom, djeca sa kombinovanim smetnjama i smetnjom iz spektra autizma.
- **djeca sa teškoćama u razvoju** – djeca sa govorno-jezičkim teškoćama, sa poremećajima u ponašanju, teškim hroničnim oboljenjima, dugotrajno bolesna djeca i druga djeca koja imaju poteškoća u učenju i druge teškoće uzrokovane emocionalnim, socijalnim, jezičkim i kulturološkim preprekama.

U Kolašinu postoji baza podataka o broju djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i mladih i odraslih osoba sa invaliditetom. Takođe, na nivou opštine postoje timovi za podršku ranjivim grupama.

Mladi obično navode tri značajna problema kad je inkluzija u pitanju:

- Nedostatak Dневnih centara za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju;
- Nedostatak kadra za rad sa njima;
- Nizak nivo svijesti kod stanovništva kada je u pitanju ova populacija.

4. Unapređenje normativno-institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike;

U okviru Sekretarijata za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja postoji savjetnik, koji je, između ostalog, zadužen za rad sa mladima. Takođe u okviru budžetske stavke za lokalne akcione planove predviđena su sredstva za sprovođenje omladinske politike.

Da bi realizacija plana bila moguća važno je imati više službenika koji se bave omladinskom politikom. Važno je raditi i na umrežavanju svih aktera koji u opusu djelovanja imaju mlade. Ostaje cilj o kreiranju jedinstvenog kanala informisanja za mlade, kao i formiranje NVO koja će u fokusu imati samo pitanja omladinske politike. Takva organizacija bi bila idealan servis podrške i produžena ruka lokalnoj samoupravi za rješavanje pitanja mladih. Omladinski klub je takođe struktura koja će imati važan uticaj i djelovanje. Na pitanje čemu bi omladinski klub služio i čime bi se bavio, godinama unazad dobijamo iste ili slične odgovore, kao što su: omladinski klub za mlade preduzetnike koji će voditi preduzetnici; za diskutovanje na različite teme; realizovati radionice koje za cilj imaju građanski aktivizam i volonterizam; planiranje nekih humanitarnih akcija; organizovanje sportskih manifestacija i dešavanja; informisanje o političkim temama i dešavanjima u društvu; za kreativna ispoljavanja; omladinski klub za druženje, stvaranje, učenje i odmaranje; Klub bi se bavio organizacijom i pokretanjem kulturnih, zabavnih, sportskih i obrazovnih dešavanja do onih koji smatraju da omladinski klub nije potreban. Savjetovalište za mlade koje postoji pri Domu Zdravlja nastaviće sa uobičajenim aktivnostima i predavanjima/radionicama koje sprovode, posebno stavljajući akcenat na teme koje se tiču glavnih ciljeva Lokalnog plana.

AKCIONI PLAN ZA MLADE 2024

<i>Ključni ishod 1: Razvoj održivog sistema usluga za podršku mladima u procesu njihove tranzicije u odraslo doba</i>					
<i>Mjera</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Pokazatelji uspjeha</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Odgovorni za realizaciju</i>	<i>Budžet</i>
<i>1.1. Podsticanje mladih za pokretanje sopstvenog biznisa</i>	- Usvajanje Odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku preduzetništvu kod mladih - Raspisivanje javnog poziva za podršku preduzetništva kod mladih	Usvojena Odluka na Skupštini Broj podržanih mladih preduzetnika – 4	II - IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj	Opština Kolašin
	Javni poziv za podnošenje prijava za samozaposlene/počelnike u biznisu – projekat “Podrška zapošljavanju teško zapošljivih kategorija kroz angažovanje LPZ u Kolašinu”	Broj podržanih nezaposlenih zainteresovanih za samozapošljavanje/počelnici u biznisu – 5	II - IV kvartal	Opština Kolašin – Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj	EU fondovi

	<p>- Organizovanje edukativnih predavanja za početnike u biznisu: i) Zašto i kako postati preduzetnik u Kolašinu? ii) Osnovni pravni i finansijski aspekti registracije poslovanja; iii) Izvori poslovnih ideja; iv) Kako testirati svoju poslovnu ideju?</p> <p>Projekat “<i>Podrška zapošljavanju teško zapošljivih kategorija kroz angažovanje LPZ u Kolašinu</i>” u okviru Programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu zaštitu.</p>	Broj mladih učesnika na predavanjima – 20	I kvartal	Opština Kolašin – Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj	EU fondovi
<i>1.2. Osnivanje lokalnog Kluba mladih preduzetnika</i>	<p>- Organizovanje zajedničkih sastanaka Unije mladih preduzetnika i Opštine Kolašin usmjerenih na poboljšanje položaja mladih preduzetnika/ca iz Kolašina.</p> <p>- Ustupljanje prostora za funkcionisanje Kluba u kojem će se održavati sastanci mladih preduzetnika i edukativni programi namijenjeni mladim preduzetnicima/cama.</p> <p>- Organizovanje networking događaja za mlade preduzetnike/ce</p>	<p>- Organizovana najmanje 4 sastanka</p> <p>- Obezbijeden prostora u zgradi Opštine Kolašin</p> <p>- Organizovan jedan networking događaj</p>	<p>I-IV kvartal</p> <p>I kvartal</p> <p>III-IV kvartal</p>	<p>Opština Kolašin – Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj</p> <p>Unija mladih preduzetnika Crne Gore (UMPCG)</p>	<p>Opština Kolašin</p> <p>EU fondovi</p>

	Projekat “ <i>Preduzetnički PS Club-Policy and Advocacy Club</i> ” u okviru Programa Podržani=Osnaženi.				
<i>1.3.Upoznavanje mladih sa lokalnom omladinskom politikom</i>	- Kreiranje posebnog dijela na Web sajtu Opštine Kolašin na kojem će se objavljivati isključivo informacije iz oblasti omladinske politike	Povećan broj mladih koji aktivno učestvuju u kreiranju lokalnih politika	I - IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
<i>1.4.Afirmisanje preduzetništva kod OSI</i>	Organizovanje programa javnih radova za mlade OS	Sproveden program javnih radova	III kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja Opština Kolašin - Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj Zavod za zapošljavanje- Biro rada Kolašin	Opština Kolašin ZZZCG
	I				

Ključni ishod 2: Stvaranje uslova da mladi budu aktivni građani i građanke, uključeni/e u kriranje i sprovođenje javnih politika					
<i>Mjera</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Pokazatelji uspjeha</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Odgovorni za realizaciju</i>	<i>Budžet</i>
2.1.Smanjenje predrasuda i povećanje tolerancije	- Organizovanje predavanja o različitostima i ljudskim pravima za učenike srednjih škola	Održane 2 radionice	II –III kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
2.2. Povećati svijest mladih o aktivnom učešću u lokalnoj zajednici	- Organizovanje okruglog stola na temu aktivno učešće mladih u lokalnoj zajednici	Održan okrugli sto	II kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
2.3. Promocija pozitivnih primjera mladih koji doprinose promjenama u svojim zajednicama	- Organizovanje javne tribine koja za cilj ima promociju mladih koji doprinose promjenama u svojim zajednicama pod sloganom “Mladi mogu, mladi hoće”	Održana javna tribina	II-III kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja NVO Osnovna škola	Opština Kolašin
2.4.Osnaživanje mladih za aktivno učestvovanje u kreiranju javnih politika	- Organizovanje predavanja na temu prepoznavanja problema, rješavanja istih, prepoznavanje postojećih i kreiranje alternativnih zakonskih mjera	Organizovano predavanje	I-IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja Osnova škola Srednja škola	Opština Kolašin

2.5. Jačanje kapaciteta mladih na lokalnom nivou i unapređenje njihovog učešća u životu zajednice	- Organizovanje obuka u cilju jačanja kapaciteta mladih i unapređenja njihovog učešća u životu zajednice	Organizovane dvije obuke za najmanje 15 mladih iz Kolašina	I-III kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja UNDP	Opština Kolašin EU fondovi
2.6. Stimulisanje specifičnih znanja u vještina za određena radna mjesta	- Organizovane obuke kod poslodavca za mlade	Uključeno 2 mladih u program obuke	I-II kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja UNDP	Opština Kolašin EU fondovi
Ključni ishod 3: Unapređenje položaja mladih kroz međuresorni pristup					
<i>Mjera</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Pokazatelji uspjeha</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Odgovorni za realizaciju</i>	<i>Budžet</i>
3.1. Osnaživanje i uključivanje mladih sa manje mogućnosti naročito za mlade iz soc. ugroženih porodica	- Organizovanje edukativnih radionica u cilju uključivanja mladih iz soc ugroženih porodica u kreiranju javnih politika u lokalnoj zajednici	Održane dvije radionice	III kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
3.2. Povećati nivoa informisanosti mladih o značaju planiranja porodice i odgovornog roditeljstva	- Organizovanje radionica na temu odgovornog roditeljstva i vještina roditeljstva	Održane dvije radionice	II kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja Centar za socijalni rad – PJ Kolašin Dom zdravlja Kolašin	Opština Kolašin

3.3. Saradnja sa učeničkim parlamentom	- Uspostavljanje saradnje sa učeničkim parlamentom osnovne i srednje škole u cilju organizacije predavanja, kao i diskusija na teme njima bliske i korisne a sve u cilju približavanja položaja mladih u lokalnoj zajednici.	Povećano učešće mladih u kreiranju lokalnih javnih politika	I-IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja Osnovna škola Srednja škola	Opština Kolašin
3.4. Mladi mogu biti kreatori javnih politika	- Organizovanje predavanja na temu javne politike Istraživački rad mladih	Povećana svijest mladih kada je u pitanju njihov položaj u društvu, kao i važnost učestvovanja u kreiranju javnih politika	I-IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
Ključni ishod 4. Unapređenje normativno-institucionalnog okvira za sprovođenje omladinske politike					
<i>Mjera</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Pokazatelji uspjeha</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Odgovorni za realizaciju</i>	<i>Budžet</i>
4.1. Podsticati otvaranje NVO koja se bavi pitanjima mladih	- Pokretanje Kampanje usmjerene na važnost udruživanja mladih u NVO	Formirana jedna NVO za mlade	I-IV kvartal	Opština Kolašin - Sekretarijat za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja	Opština Kolašin
4.2. Promocija važnosti djelovanja Savjetovališta za mlade (Dom Zdravlja)	- Organizovanje radionica na teme reproduktivnog zdravlja, negativnog uticaja psiho-aktivnih supstanci, dijabetesa i važnosti vakcinisanja	Organizovano najmanje 5 radionica	I-IV kvartal	Dom zdravlja Kolašin	Dom zdravlja Kolašin